

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Chirurgia ogólna: Propedeutyka chirurgii	
UTH/WNMinOZ/ ST-NST/F4			General surgery: Propaedeutic of surgery	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2021/2022		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		VIII letni		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł F: Nauki kliniczne zabiegowe		
Status przedmiotu		Obowiązkowy (lub do wyboru jeżeli taki jest)		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	15 h	3 ECTS
		Ćwiczenia kliniczne	20 h	
		Seminarium	10 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/dyscyplinach do której/do których jest przyporządkowany kierunek studiów i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.		1 ECTS
	z dyscypliną	Nauki medyczne		3 ECTS
Forma nauczania ⁴		Zajęcia realizowane w szpitalu		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Prof. dr hab. Krzysztof Paśnik		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail, telefon koordynatora		kpasnik@gmail.com		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z podstawami chirurgii ogólnej, z wiedzą zarówno teoretyczną jak i praktyczną. 2. Przekazanie studentowi wiedzy dotyczącej podstaw chirurgii ogólnej w zakresie diagnostyki i badań przedmiotowych. Zapoznanie z metodami postępowania na Izbie Przyjęć oraz w Oddziale Chirurgicznym. 3. Wykształcenie umiejętności oceny stopnia zagrożenia życia w ostrych schorzeniach chirurgicznych. 4. Kształcenie odpowiedniego wyboru metod postępowania w algorytmie diagnostyczno-leczniczym przy określonych chorobach leczonych w ramach oddziału chirurgicznego
Treści programowe. Wykłady⁵	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aspekty odporności humoralnej i komórkowej w ostrych schorzeniach jamy brzusznej . 2. Podstawy patofizjologii, rozpoznawanie i leczenie choroby refluksowej. 3. Etiologia, diagnostyka i leczenie ostrego zapalenia trzustki. 4. Leczenie skojarzone raka przełyku. 5. Chirurgia mało inwazyjna, przedstawienie współczesnych możliwości metody laparoskopowej. 6. Współczesne leczenie choroby wrzodowej. 7. Żywienia pozajelitowe oraz dojelitowe w powikłanych chorobach jamy brzusznej. 8. Zakażenia wewnątrzszpitalne. 9. Profilaktyka antybiotykowa oraz antybiotykoterapia w chirurgii ogólnej. 10. Współczesne zasady postępowania w krwotokach z przewodu pokarmowego. 11. Profilaktyka raka jelita grubego. 12. Rak żołądka – diagnostyka oraz współczesne postępowanie lecznicze. 13. Niedrożność przewodu pokarmowego- patofizjologia, przyczyny i postępowanie. 14. Żółtaczka mechaniczna- przyczyny, postępowanie diagnostyczne i lecznicze. 15. Chirurgia endokrynologiczna

**Treści programowe:
Ćwiczenia i
seminaria**

1. *Chirurgiczne badanie chorego – badanie podmiotowe i przedmiotowe. Pacjent chirurgiczny na Izbie Przyjęć, specyfika, zakres udzielanej pomocy, przedstawienie zakresu wstępnych badań diagnostycznych. Omówienie zakresu badań diagnostycznych możliwych do przeprowadzenia w szpitalu klinicznym, szpitalu rejonowym w poradni chirurgicznej. Omówienie i nauka praktyczna niektórych zabiegów rozpoznawczo-leczniczych :punkcji, wycięcia, wyluszczenia, pobrania wycinka do badania hist - pat., drenażu. Leczenie ropnia, ropowicy, czyraka, czyraka gromadnego, zastrzału, zanokcicy.*
2. *Aseptyka i antyseptyka, zasady postępowania. Wyjaławianie bielizny operacyjnej i materiałów opatrunkowych – nowoczesne urządzenia służące do sterylizacji, rodzaje sterylizacji. Podstawowe grupy leków i środków o działaniu antyseptycznym. Rany i ich rodzaje. Gojenie się ran, czynniki miejscowe i ogólne wpływające na gojenie się ran. Chirurgiczne leczenie ran: szew pierwotny, pierwotnie odroczony, wtórny . Praktyczna nauka zakładania szwów i wiązania.*
3. *Podstawy leczenia antybiotykami w chirurgii. Profilaktyka antybiotykowa u chorych przygotowywanych do zabiegów operacyjnych. Zakażenia w chirurgii. Zakażenia wewnątrzszpitalne. Zakażenia przyranne (tężec, zgorzel gazowa, róża). Przygotowanie chorego do zabiegu w zależności od jego rodzaju.*
4. *Mechanizmy hemostazy, zaburzenia w chorobach chirurgicznych. Krwotok zewnętrzny i wewnętrzny . Sposoby doraźnego tamowania krwawienia . Przyczyny krwawień wewnętrznych, rozpoznanie i leczenie. Przetaczanie krwi i płynów krwiozastępczych - wskazania, przeciwwskazania, powikłania wczesne i późne. Leczenie zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej w chirurgii. Przyczyny i sposób stosowania całkowitego odżywiania pozajelitowego, odżywianie dojelitowe, demonstracja przypadków.*
5. *Ostre schorzenia j. brzusznej. Ostry brzuch – podstawy diagnostyki, jednostki chorobowe, zasady postępowania leczniczego.*
6. *Przepukliny brzuszne zewnętrzne (pachwinowe, udowe, pępkowe, kresy białej, boczne brzucha, tylnej ściany brzucha, kroczone, kulszowe, zasłonowe oraz w bliznach). Przepukliny wewnętrzne. Patofizjologia niedrożności jelit. Rodzaje niedrożności, przyczyny, leczenie.*
7. *Jelito olbrzymie, uchyłkowość okrężnicy, zapalenie uchyłków jelita grubego. Wrzodziejące zapalenie j. grubego. Polipy i polipowatość j. grubego. Skręt esicy i kątnicy. Żylaki odbytu, ropnie i przetoki okołoodbytnicze. Nowotwory okrężnicy. Rak odbytnicy. Rozpoznawanie, leczenie, demonstracja video. Badanie przez odbyt.*
8. *Rola tarczycy jako gruczołu dokrewnego. Wole tarczycy nadczynne. Przełom tarczycowy Wole obojętne i niedoczynne. Zapalenia tarczycy. Nowotwory tarczycy. Nadczynność i guzy przytarczyc. Wskazania do operacji w omawianych schorzeniach. Guzy kory i rdzenia nadnerczy ze szczególnym uwzględnieniem guza chromochłonnego i zespołu Cushinga.*
9. *Przedziurawienie wrzodu żołądka i dwunastnicy. Wskazania do leczenia chirurgicznego choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy- omówienie metod operacji. Powikłania wczesne i odległe. Chirurgicznego leczenia choroby wrzodowej. Rak żołądka z uwzględnieniem wczesnego wykrywania. Współczesne leczenie raka żołądka.*
10. *Kamica żółciowa, kamica przewodowa. Zwłóknienie zwieracza Odiego. Żółtaczka mechaniczna. Rak pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych. Ostre zapalenie pęcherzyka żółciowego. Żółciowe zapalenie otrzewnej. Rozpoznawanie i leczenie z uwzględnieniem metody laparoskopowej.*
11. *Chirurgia wątroby (ropnie, torbiele, guzy łagodne, pierwotne i wtórne nowotwory wątroby). Chirurgia śledziony (hipersplenizm, wskazania do splenektomii). Nadciśnienie w układzie wrotnym - objawy, powikłania. Rozpoznawanie i leczenie w omówionych schorzeniach.*
12. *Ostre zapalenie trzustki. Przewlekłe zapalenie trzustki. Torbiele trzustki, przetoki trzustkowe. Nowotwory trzustki (niezłośliwe i złośliwe). Nowotwory części wewnątrzwydzielniczej trzustki - insulinoma, glukagonoma, zespół Zollinger-Ellisona.*
13. *Achalazja wpustu, uchyłki przełyku, przepukliny rozworu przełykowego, choroba refluksowa przełyku. Nowotwory przełyku. Ciała obce w przełyku. Uszkodzenie przełyku wywołane przez środki żrące. Przedziurawienie przełyku w czasie badań, samoistne pęknięcie przełyku. Rozpoznanie i leczenie wymienionych schorzeń.*
14. *Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego. Uchyłki jelita cienkiego. Polipy i naczyniaki jelita cienkiego. Odcinkowe nieswoiste zapalenie jelita cienkiego. Zespół krótkiego jelita. Rozpoznawanie i leczenie wybranych jednostek chorobowych.*
15. *Endoskopia oraz EUS w diagnostyce schorzeń jamy brzusznej. Endoskopia jako metoda alternatywna w stosunku do postępowania chirurgicznego w wybranych chorobach przewodu pokarmowego - pokaz. Zaliczenie ćwiczeń z oceną (u poszczególnych asystentów).*

Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:	<p><i>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</i></p> <p><i>Obecności na wymaganej liczbie zajęć według regulaminu studiów</i></p> <p><i>Zaliczenie umiejętności i kompetencji odbywa się na podstawie arkusza umiejętności i arkusza obserwacyjnego.</i></p> <p><i>Test końcowy składający się z dwóch części: egzaminu praktycznego w symulowanych warunkach oraz testu składającego się ze 100 pytań jednokrotnego wyboru. Aby uzyskać zaliczenie należy odpowiedzieć na 60 % pytań.</i></p>
Sposób obliczania oceny końcowej:	<i>Sposób obliczenia oceny końcowej z przedmiotu określony został w Regulaminie studiów.</i>

Numer efektu kształcenia	Student, który zaliczy moduł (przedmiot) wie/umie/potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia założonych efektów kształcenia:	Forma realizacji zajęć dydaktycznych * wpisz symbol
E.W25.	<i>zna możliwości współczesnej terapii nowotworów (z uwzględnieniem terapii wielomodalnej), perspektywy terapii komórkowych i genowych oraz ich niepożądane skutki</i>	<i>Egzamin praktyczny Test jednokrotnego wyboru</i>	W, S, C
F.W1. a)	<p><i>zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności:</i></p> <p><i>ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej,</i></p>	<i>Egzamin praktyczny Test jednokrotnego wyboru</i>	W, S, C
F.W3.	<i>zna zasady kwalifikacji i wykonywania oraz najczęstsze powikłania podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno–lecniczych,</i>	<i>Egzamin praktyczny Test jednokrotnego wyboru</i>	W, S, C
F.W4.	<i>zna zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji</i>	<i>Egzamin praktyczny Test jednokrotnego wyboru</i>	W, S, C
F.W5.	<i>zna leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym</i>	<i>Egzamin praktyczny Test jednokrotnego wyboru</i>	W, S, C
F.W14.	<i>zna w podstawowym zakresie problematykę transplantologii zabiegowej, wskazania do przeszczepienia nieodwracalnie uszkodzonych narządów i tkanek oraz procedury z tym związane</i>	<i>Egzamin praktyczny Test jednokrotnego wyboru</i>	W, S, C
D.U7.	<i>przekazuje pacjentowi i jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu</i>	<i>Arkusz umiejętności Egzamin praktyczny</i>	C

D.U14.	<i>przestrzega praw pacjenta, w tym: prawa do ochrony danych osobowych, prawa do intymności, prawa do poszanowania godności, prawa do informacji o stanie zdrowia, prawa do tajemnicy informacji związanych z pacjentem, prawa do wyrażenia świadomej zgody na leczenie lub odstąpienie od niego, prawa do świadczeń zdrowotnych, prawa do zgłaszania niepożądanego działania produktu leczniczego oraz prawa do godnej śmierci;</i>	<i>Arkusz umiejętności Egzamin praktyczny</i>	<i>C</i>
E.U25.	<i>stosuje leczenie żywieniowe (z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego)</i>	<i>Arkusz umiejętności Egzamin praktyczny</i>	<i>C</i>
E.U35.	<i>ocenia odleżyny i stosuje odpowiednie opatrunki</i>	<i>Arkusz umiejętności Egzamin praktyczny</i>	<i>C</i>
F.U1.	<i>asystuje przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowuje pole operacyjne i znieczula miejscowo okolicę operowaną</i>	<i>Arkusz umiejętności Egzamin praktyczny</i>	<i>C</i>
F.U2.	<i>posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi</i>	<i>Arkusz umiejętności Egzamin praktyczny</i>	<i>C</i>
F.U3.	<i>stosuje się do zasad aseptyki i antyseptyki</i>	<i>Arkusz umiejętności Egzamin praktyczny</i>	<i>C</i>
F.U4.	<i>zaopatrjuje prostą ranę, zakłada i zmienia jałowy opatrunek chirurgiczny</i>	<i>Arkusz umiejętności Egzamin praktyczny</i>	<i>C</i>
F.U6.	<i>bada sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy oraz jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha, a także wykonuje badanie palcem przez odbyt</i>	<i>Arkusz umiejętności Egzamin praktyczny</i>	<i>C</i>
F.U9.	<i>zaopatrjuje krwawienie zewnętrzne</i>	<i>Arkusz umiejętności Egzamin praktyczny</i>	<i>C</i>
F.U12.	<i>monitoruje okres pooperacyjny w oparciu o podstawowe parametry życiowe</i>	<i>Arkusz umiejętności Egzamin praktyczny</i>	<i>C</i>
K01	<i>Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie</i>	<i>Arkusz obserwacyjny</i>	<i>W, S, C</i>
K02	<i>Okazuje szacunek wobec pacjenta, jego rodziny.</i>	<i>Arkusz obserwacyjny</i>	<i>W, S, C</i>
K03	<i>Potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role</i>	<i>Arkusz obserwacyjny</i>	<i>W, S, C</i>

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. *Chirurgia*” p. red W. Noszczyka, „Chirurgia” J. Karabas
2. *Ostre schorzenia jamy brzusznej*” J. Kulig oraz materiały seminaryj

Literatura uzupełniająca

1. *Podstawy chirurgii*” J. Szmidt, „Zarys chirurgii”- podręcznik dla studentów pod red. Z. Grzebieniaka.

Inne pomoce naukowe

1. *Komputer z oprogramowaniem MS Office (Word, Excel, Power Point), rzutnik multimedialny, tablica interaktywna, ekran telewizyjny o dużej przekątnej do transmisji z sal operacyjnych. Materiały papiernicze. Drukarka z możliwością automatycznego druku dwustronnego*

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach	-	-	15 h
Udział w ćwiczeniach klinicznych	-	-	20 h
Udział w seminariach			10 h
Udział w konsultacjach	10 h	-	-
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	-	35 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	10 h/ 0,3 ECTS	35 h/ 1,2 ECTS	45 h/ 1,5 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi

--

